

**Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня
доктора філософії та доктора наук в
Національному університеті «Запорізька політехніка»**

Обговорено та схвалено на засіданні вченої ради Національного університету «Запорізька політехніка» (протокол від 17 грудня 2024 р. № 5).
Надано чинності наказом ректора від 25 грудня 2024 р. № 546.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Національному університеті «Запорізька політехніка» (далі – Порядок) розроблений відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами); Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 р. № 848-VIII (зі змінами); Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою КМУ від 23 березня 2016 р. №261 (зі змінами); Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого Постановою КМУ від 17 листопада 2021 р. № 1197 (зі змінами); Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами); Положення про організацію освітнього процесу Національного університету «Запорізька політехніка», затвердженого рішенням Вченої ради від 27 серпня 2024 р. протокол №1, введеного в дію наказом ректора від 11 жовтня 2024 р. № 405 та інших нормативних документів університету.

1.2 Порядок є основним нормативним документом, що визначає порядок підготовки здобувачів ступенів доктора філософії (далі – аспіранти) та доктора наук (далі – докторанти) в Національному університеті «Запорізька політехніка» (далі – Університет).

1.3 Підготовка здобувачів ступенів доктора філософії та доктора наук відповідно в Університеті здійснюється:

- в аспірантурі заочною (денною, вечірньою) або заочною формою здобуття освіти;
- у докторантурі;
- шляхом самостійної підготовки наукових досягнень до захисту.

Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі) незалежно від форми здобуття освіти становить чотири роки, а підготовки доктора наук у докторантурі - два роки.

1.4 Підготовка в аспірантурі й докторантурі здійснюється:

- за рахунок видатків державного бюджету (за державним замовленням);
- за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту, в тому числі за кошти грантів, які отримав університет на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів ступеня доктора філософії або доктора наук).

1.5 Підготовка доктора філософії здійснюється за освітньо-науковою програмою (далі – ОНП), розробленою та затвердженою в НУ «Запорізька політехніка» або за ОНП, узгодженою з іншим закладом вищої освіти (науковою установою), де здобувачі можуть вивчати окремі освітні компоненти, відповідно до індивідуального навчального плану, та/або виконувати наукові дослідження відповідно до індивідуальних планів наукової роботи.

1.6 Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за державним замовленням здійснюється виключно в аспірантурі за очною (денною, вечірньою) формою здобуття освіти.

1.7 Підставою для зарахування особи на навчання в аспірантурі є виконання вимог Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти, правил прийому та укладання договору про навчання між Університетом та вступником, в якому можуть бути деталізовані права та обов'язки сторін. У разі зарахування на навчання за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб додатково укладається договір між Університетом та фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу для себе або для іншої особи, беручи на себе фінансові зобов'язання щодо її оплати. Договори укладаються, відповідно до типових форм, затверджених Кабінетом Міністрів України.

1.8 Для врегулювання відносин між докторантом та університетом укладається договір.

1.9 Координацію діяльності щодо підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук здійснюють відділ аспірантури, навчальний відділ та проректор з наукової роботи (далі – проректор з НР).

2. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ АСПІРАНТІВ І ДОКТОРАНТІВ

2.1 Аспіранти і докторанти користуються всіма правами, визначеними Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту» та «Про наукову і науково-технічну діяльність». З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти і докторанти також мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної в Університеті;

- індивідуальну освітню траєкторію (для аспірантів), яка є персональним шляхом реалізації особистісного потенціалу аспіранта, що ґрунтується на виборі ним освітніх програм, суб'єктів освітньої та наукової діяльності, що їх реалізують, форм і строку здобуття освіти, освітніх компонентів напрямів досліджень та включає, зокрема, послідовність здобуття освітніх кваліфікацій, академічну мобільність, визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти тощо. Індивідуальна освітня траєкторія формується здобувачем вищої освіти з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, а також вимог освітньої програми щодо результатів навчання;

- отримання методичного і змістовного наукового керівництва (консультування) щодо наукової проблематики та власного дослідження від наукового керівника (консультанта);

- чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками у разі призначення аспіранту двох керівників;

- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;
- академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою КМУ від 12 серпня 2015 р. №579 та Порядку реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу НУ «Запорізька політехніка» (уведеного в дію наказом ректора від 28 червня 2022 р. № 210).

2.2 Аспіранти і докторанти зобов'язані виконувати обов'язки, визначені Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту» та «Про наукову і науково-технічну діяльність». З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти і докторанти також зобов'язані:

- дотримуватися принципів академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі, встановлених Університетом, академічними та професійними спільнотами;
- виконувати індивідуальний навчальний план;
- виконувати індивідуальний план наукової роботи та двічі на рік звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри, до якої прикріплений здобувач;
- підготувати свої наукові досягнення у вигляді дисертації (для здобувачів ступеня доктора філософії) та у вигляді дисертації або наукової доповіді - у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях (для здобувачів наукового ступеня доктора наук).

2.3 Покладення університетом на аспіранта чи докторанта обов'язків, непов'язаних із виконанням відповідної освітньо-наукової програми або підготовкою в докторантурі забороняється.

2.4 Аспіранти і докторанти мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

2.5 Аспірант або докторант у разі дострокового захисту дисертації відраховується з аспірантури або докторантури з дати набрання чинності наказом закладу про видачу диплома доктора філософії або після набрання чинності наказом МОН України про затвердження рішення спеціалізованої вченої ради з присудження наукового ступеня доктора наук та видачу диплома доктора наук відповідно до законодавства з отриманням одноразової виплати в сумі залишку стипендії (у разі її отримання), передбаченої у бюджеті Університету на відповідний рік підготовки.

2.6 Науково-педагогічний/науковий працівник НУ «Запорізька політехніка, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове консультування (керівництво) не більше п'яти здобувачів, у тому числі не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора наук.

Науково-педагогічний/науковий працівник НУ «Запорізька політехніка», який є доктором філософії (кандидатом наук), може здійснювати одночасне наукове керівництво не більше трьох здобувачів ступеня доктора філософії.

3. ПРОЦЕДУРА ТА УМОВИ ВСТУПУ ДО АСПІРАНТУРИ

3.1 Вступ до НУ «Запорізька політехніка» з метою підготовки в аспірантурі здійснюється на конкурсній основі відповідно до цього законодавства та регламентується правилами прийому до НУ «Запорізька політехніка», затвердженими вченою радою.

Наведення у правилах прийому переліку акредитованих та неакредитованих освітньо-наукових програм є обов'язковим. Атестація здобувача ступеня доктора філософії можлива лише за акредитованою освітньо-науковою програмою.

Прийом на навчання іноземців та осіб без громадянства проводиться лише на акредитовані освітньо-наукові програми.

3.2 Для участі у проходженні вступних випробувань особа подає всі необхідні для вступу документи згідно з правилами прийому до Університету у строки, визначені такими правилами прийому.

3.3 Вступні випробування для осіб з особливими освітніми потребами проводяться з урахуванням особливих освітніх потреб, зазначених у заяві вступника, та рекомендацій медико-соціальної експертизи.

Вага балу з кожного вступного випробування під час підрахування результатів конкурсу визначається в правилах прийому до НУ «Запорізька політехніка».

Відповідно до правил прийому до Університету особам, які вступають до закладу для підготовки в аспірантурі із спеціальності, віднесеної до іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), можуть бути призначені додаткові вступні випробування.

Результати вступних випробувань до Університету для підготовки в аспірантурі дійсні для вступу до нього протягом одного календарного року.

3.4 Вступні випробування до НУ «Запорізька політехніка» для підготовки в аспірантурі проводяться предметними комісіями, склад яких формується та затверджується у порядку, визначеному Університетом.

За результатами проведення вступних випробувань, проведених в очній або дистанційній формі, до НУ «Запорізька політехніка» для підготовки в аспірантурі приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною правилами прийому.

3.5 Наказ ректора про зарахування до Університету для підготовки в аспірантурі, прийнятий на підставі рішення приймальної комісії, оприлюднюється в установленому порядку. Відповідна інформація вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

4. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ В АСПІРАНТУРІ

4.1 Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги ОНП, зокрема набути компетентності та здобути результати навчання, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення.

4.2 Аспіранту протягом місяця з дати наказу ректора Університету про зарахування призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників НУ «Запорізька політехніка», які мають науковий ступінь та відповідну наукову кваліфікацію.

Науковий керівник здійснює наукове керівництво науковою роботою аспіранта над дисертацією, проведенням його власного наукового дослідження, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи і відповідає перед вченою радою Університету або уповноваженим органом /органом структурного підрозділу Університету, якому вчена рада Університету, делегувала свої повноваження, за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта (здобувача ступеня доктора філософії) науковому керівникові щороку відводиться навантаження у межах норм часу наукової роботи, встановлених Університетом для науково-педагогічних працівників (у межах основного навантаження - для наукових працівників).

Рішенням вченої ради нормативи навчальної роботи науково-педагогічних працівників на відповідний навчальний рік можуть бути знижені у разі виконання ними обов'язків наукових керівників аспірантів.

Рішенням вченої ради Університету аспіранту може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом навантаження та обов'язків між ними або змінено наукового керівника.

4.3 З метою забезпечення ефективної підготовки здобувача Університет змінює наукового керівника, зокрема у разі:

- припинення ним трудової діяльності на наукових або науково-педагогічних посадах;
- неспроможності виконувати свої повноваження за станом здоров'я або його смерті;
- невиконання своїх обов'язків, визначених пунктом 4.2 цього Порядку;
- відмови надавати висновок за результатами наукового керівництва;

- прийняття в установленому порядку рішення про позбавлення права участі в підготовці та/або атестації наукових кадрів;
- притягнення до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності відповідно до законодавства;
- спільного бажання наукового керівника і здобувача;
- в інших випадках, передбачених законодавством.

4.4 Освітня та наукова складові освітньо-наукової програми.

4.4.1 Загальні засади

Освітньо-наукова програма, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії, складається з освітньої та наукової складових.

Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант повинен виконати освітню і наукову складові освітньо-наукової програми, опублікувати наукові публікації за темою дисертації, підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Освітня складова освітньо-наукової програми спрямована на досягнення результатів навчання (компетентностей) 8 рівня Національної рамки кваліфікацій та повинна містити інформацію про перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю. Загальний обсяг освітньої складової встановлюється згідно із вимогами відповідного стандарту вищої освіти, а за відсутності стандарту – в межах від 40 до 60 кредитів ЄКТС.

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії мають право обирати освітні компоненти в межах вибіркової складової освітньої програми, що пропонуються для другого рівня вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертації, за погодженням зі своїм науковим керівником та завідувачем відділу аспірантури.

За наявності обставин, що унеможливають виконання затвердженого графіку навчального процесу, аспіранту може бути змінений період проведення навчальних занять та підсумкового контролю (заліків та іспитів) на підставі заяви аспіранта і службової записки наукового керівника, на підставі яких проректор з НР своїм розпорядженням встановлює індивідуальний графік навчання такого аспіранта.

Обсяг навчальних занять в одному кредиті ЄКТС навчальної дисципліни для аспірантів денної форми здобуття вищої освіти становить не менше 8 годин.

Тривалість і період канікул аспірантів визначаються графіком освітнього процесу аспірантів відповідних спеціальностей та року навчання у поточному навчальному році. Тривалість канікул аспірантів становить не менше, ніж 8 тижнів на рік.

ОНП має забезпечити набуття аспірантом компетентностей та здобуття ним результатів навчання, передбачених Національною рамкою кваліфікацій та стандартом вищої освіти (за наявності), зокрема:

- концептуальних та методологічних знань в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності;

- спеціалізованих умінь/навичок і методів, необхідних для розв’язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики;
- здатності започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності;
- здатності критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї;
- здатності вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому;
- здатності використовувати академічну українську та іноземну мови у професійній діяльності та дослідженнях;
- демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічну та професійну доброчесність, постійну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності;
- здатності до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

ОНП є основою для формування індивідуального плану виконання ОНП доктора філософії (додаток 1), що визначає тему дисертації та складається з індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які є обов’язковими для виконання, погоджуються науковим керівником та затверджуються науково-технічною радою Університету протягом двох місяців з дня зарахування особи до Університету для підготовки в аспірантурі. У разі потреби тема дисертації може бути уточнена та затверджена у новій редакції після обговорення відповідним структурним підрозділом, за яким закріплений здобувач.

4.4.2 Індивідуальний навчальний план повинен містити перелік освітніх компонентів за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків від загальної кількості кредитів ЄКТС освітньої компоненти. Аспірант може змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником та завідувачем аспірантури.

Вивчення аспірантами освітніх компонентів може здійснюватися на базі Університету, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність та в рамках реалізації спільних освітніх програм - на базі інших закладів вищої освіти (наукових установ).

Індивідуальний навчальний план аспіранта має містити перелік обов’язкових освітніх компонентів та обраних аспірантом навчальних дисциплін за вибором. Про можливість і порядок вибору навчальних дисциплін здобувачів інформує відділ аспірантури перед початком навчання. Перелік пропонованих вибіркових дисциплін щорічно оновлюється відповідно до прогнозованих майбутніх потреб галузі, інформації від роботодавців, освітньої політики університету та держави, відгуків випускників щодо їх поточних та перспективних потреб тощо. Вибір здобувачем дисциплін на 1-й семестр

навчання, якщо це передбачено ОНП, здійснюється після його зарахування до Університету впродовж перших двох тижнів навчання.

Аспірант має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником (додаток 3).

Усі аспіранти незалежно від форми здобуття вищої освіти зобов'язані проходити всі контрольні заходи, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та ОНП.

Невиконання індивідуального навчального плану, зокрема порушення строків його виконання без поважних причин, порушення умов договору або академічної доброчесності є підставою для ухвалення Університетом рішення про відрахування аспіранта.

4.4.3 Наукова складова освітньо-наукової програми є її невід'ємною частиною, що реалізується у на основі індивідуального плану наукової роботи аспіранта та передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації відповідно до вимог законодавства.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є кваліфікаційною науковою роботою, яка виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, містить нові науково обґрунтовані наукові результати проведених ним досліджень, які розв'язують конкретну наукову задачу, що має істотне значення для певної галузі знань.

Аспіранти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи.

Індивідуальний план наукової роботи визначає зміст, терміни виконання та обсяг наукової роботи аспіранта протягом нормативного строку підготовки в аспірантурі Університету, графік підготовки наукових публікацій та основних розділів дисертації.

Невід'ємною складовою наукової роботи аспіранта є апробація здобутих наукових результатів на конференціях, семінарах, симпозиумах тощо, , а також, у разі доцільності, на підприємствах, в установах і організаціях.

Порушення строків виконання індивідуального навчального плану та/або індивідуального плану наукової роботи без поважних причин може бути підставою для відрахування аспіранта.

4.4.4 Науково-педагогічна практика.

Обов'язковим освітнім компонентом ОНП є «Науково-педагогічна практика» (далі – НПП), яка забезпечує оволодіння здобувачем методологією наукової та педагогічної діяльності у вищій освіті, з мінімальним обсягом 3 кредити ЄКТС.

У процесі проходження НПП аспіранти мають оволодіти навичками організації і здійснення освітнього процесу за відповідною спеціальністю, формування його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, розроблення і викладання спеціальних навчальних дисциплін у закладах вищої освіти

4.5 Визнання результатів попереднього навчання, результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти

Університет за заявою здобувача може прийняти рішення про визнання результатів навчання, здобутих ним шляхом неформальної та/або інформальної освіти у відповідності до Порядку визнання Національним університетом «Запорізька політехніка» результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти.

4.6 Аспіранти можуть бути переведені до іншого закладу, у тому числі якщо НУ «Запорізька політехніка» не має акредитованої освітньо-наукової програми із спеціальності здобувача, або в межах Університету:

1) на навчання за державним замовленням, якщо вони навчаються у закладі за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб;

2) на навчання за контрактом за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб, якщо вони навчаються у закладі за державним замовленням;

3) на підготовку за акредитованою освітньо-науковою програмою з іншої спеціальності, що є реалізацією їх права обирати види, напрями і засоби наукової і науково-технічної діяльності відповідно до своїх інтересів, творчих можливостей та загальнолюдських цінностей.

Аспіранти, підготовка яких здійснювалася за рахунок коштів державного бюджету, у разі переведення до іншого закладу користуються пріоритетним правом на місця державного замовлення за умови наявності вакантних місць.

У разі відсутності таких місць аспіранти за їх згодою можуть бути переведені на навчання за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

Переведення аспірантів здійснюється в межах ліцензованого обсягу закладу.

На першому році навчання переведення аспірантів забороняється.

4.7 Звітування аспірантів.

4.7.1 Формою поточного контролю виконання аспірантом індивідуального плану роботи є звітування про фактичний стан виконання запланованих на семестр (півріччя) завдань аспіранта.

4.7.2 Після завершення навчального семестру результати підсумкового контролю за освітніми компонентами надаються викладачами до відділу аспірантури.

4.7.3. Звітування аспірантів Університету проводиться на засіданні кафедри, до якої вони прикріплені, двічі на рік після закінчення кожного із семестрів підготовки в аспірантурі, відповідно до індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми

4.7.4. До початку звітування аспіранти мають надати на відповідну кафедру такі документи:

- звіт про виконання індивідуального плану роботи аспіранта;
- матеріали, що підтверджують виконання зазначених у звіті результатів діяльності аспіранта (копії статей і тез доповідей, або посилання на них в онлайн версіях відповідних видань, довідки про участь у розробленні наукових тем тощо).

4.7.5 Під час звітування на засіданні кафедри аспірант доповідає про хід виконання індивідуального плану, отримані ним основні наукові результати

дисертаційного дослідження, їх актуальність, наукову новизну та прикладне значення.

4.7.6 Результатом відкритого обговорення на засіданні кафедри звіту аспіранта має бути висновок про ступінь виконання аспірантом запланованих на поточний семестр показників та рекомендація щодо продовження підготовки аспіранта в аспірантурі Університету або відрахування аспіранта з аспірантури Університету за невиконання індивідуального плану.

4.7.7 Результати звітування кожного з аспірантів на кафедрі мають бути занесені до індивідуального плану роботи аспіранта (за підписами аспіранта, завідувача кафедри, наукового керівника).

4.7.8 Витяг із протоколу засідання кафедри про звіт аспіранта разом із його заповненим індивідуальним планом надається до відділу аспірантури не пізніше як в останній день періоду проведення звітування аспірантів в Університеті, визначеного індивідуальним планом здобувача освіти.

4.7.9 За наявності обставин, які унеможливають своєчасне звітування на кафедрі, проректор з НР може змінити аспіранту період проведення звітування на підставі заяви аспіранта (з поясненням причин і обставин) і службової записки наукового керівника.

4.8 Атестація та присудження ступеня доктора філософії

Підготовка в аспірантурі здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії завершується – атестацією - публічним захистом наукових досягнень у формі дисертації. Захист проводиться разовою спеціалізованою вченою радою, утвореною Університетом за акредитованою освітньою програмою, або іншим закладом вищої освіти чи науковою установою, які мають акредитовану освітню програму третього рівня вищої освіти з відповідної спеціальності (спеціальностей для міждисциплінарних робіт).

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом освітньої та наукової складових освітньо-наукової програми, що передусє поданням дисертації до захисту.

Стан підготовки дисертації здобувача до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Присудження ступеня доктора філософії здійснюється у відповідності до Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради Національного університету «Запорізька політехніка».

5. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ПОЗА АСПРАНТУРОЮ

5.1 Особи, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в Університеті, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії в Університеті

поза аспірантурою. Підготовка таких осіб здійснюється за кошти Університету і триває чотири роки.

5.2 Особа подає до Університету заяву про підготовку з метою здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою.

Якщо диплом особи, що є еквівалентним диплому магістра, виданий іноземним закладом вищої освіти, подання зазначеної заяви можливе після визнання її диплома відповідно до законодавства.

5.2 Після зарахування НУ «Запорізька політехніка» особи на підготовку з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою відповідним наказом ректора призначається науковий керівник (два наукових керівники) з числа наукових або науково-педагогічних працівників закладу з науковим ступенем згідно з вимогами пункту 4.2 цього Порядку. Відповідна інформація вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

5.3 Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою передбачає виконання відповідної освітньо-наукової програми зазначеного закладу згідно із затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою та публічний захист дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

Невиконання індивідуального навчального плану, зокрема порушення строків його виконання без поважних причин, порушення умов договору або академічної доброчесності є підставою для ухвалення вченою радою Університету рішення про відрахування здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою із Університету.

5.4 У разі звільнення з роботи здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою Університету вживає заходів до відрахування такої особи з підготовки в Університеті. Особа може продовжити підготовку поза аспірантурою у закладі, до якого вона прийнята на посаду науково-педагогічного чи наукового працівника (за основним місцем роботи), із зарахуванням їй результатів навчання та відповідних кредитів ЄКТС, здобутих поза аспірантурою.

5.5 Стан підготовки дисертації здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників). Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та атестація здобувача здійснюються відповідно до Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради Національного університету «Запорізька політехніка».

5.6 Підготовка здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді.

6. ВІДКРИТТЯ ДОКТОРАНТУРИ. ВСТУП ДО ДОКТОРАНТУРИ. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК У ДОКТОРАНТУРІ

6.1 Підготовка здобувачів наукового ступеня доктора наук у докторантурі Університету не потребує ліцензування.

6.2 Докторантура з відповідної наукової спеціальності за галуззю науки відкривається за рішенням вченої ради Університету, що затверджується наказом ректора, за умови наявності трьох штатних працівників - докторів наук, які мають наукову кваліфікацію, що відповідає цій науковій спеціальності.

Наукова кваліфікація особи, що відповідає науковій спеціальності, з якої відкрито докторантуру, визначається за такими критеріями:

наявність у особи:

- документа про присудження ступеня доктора наук з відповідної галузі науки та/або наукової спеціальності або присвоєння вченого звання професора за відповідною кафедрою (науковою спеціальністю);
- наукових публікацій з відповідної наукової спеціальності, серед яких не менше трьох публікацій за останні п'ять років, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus. До однієї публікації, проіндексованої у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, прирівнюється дві публікації за останні три роки у виданнях, що включені до категорії «Б» Переліку наукових фахових видань України, або одна одноосібна монографія (дві колективні монографії) з наявністю трьох рецензентів і рекомендацією вченої ради закладу, виданих за останні п'ять років;

участь особи у:

- підготовці наукових кадрів, що підтверджується виданим здобувачеві документом про присудження відповідного наукового ступеня;
- атестації наукових кадрів як опонента (офіційного опонента) або члена відповідної спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради), або члена експертної ради з питань атестації наукових кадрів.

6.3 Прийом до Університету для підготовки в докторантурі здійснюється з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною науковою спеціальністю відповідно до вимог цього Порядку та правил прийому НУ «Запорізька політехніка», якими визначаються, зокрема, порядок, перелік і строки подання документів для вступу до Університету для підготовки в докторантурі.

Підготовка в докторантурі здійснюється за науковими спеціальностями за галузями науки відповідно до переліку, затвердженого МОН України. Дисертація (наукова доповідь) повинна відповідати паспорту наукової спеціальності (за наявності).

6.4 Особа, яка здобуває науковий ступінь доктора наук, вступає до Університету для підготовки в докторантурі з метою завершення роботи над науковими дослідженнями та оформлення їх результатів та/або для підготовки наукових публікацій до захисту.

6.5 Для підготовки в докторантурі до Університету вступають особи, які мають ступінь доктора філософії (науковий ступінь кандидата наук), наукові досягнення, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації (наукової доповіді), та не менше половини наукових публікацій за темою дисертації (наукової доповіді) від кількості, визначеної МОН України, що відповідають вимогам, встановленим МОН України.

6.6 Перелік документів, що подаються для вступу до Університету з метою підготовки в докторантурі, повинен включати розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки наукових досягнень до захисту, а також копії наукових публікацій за темою дисертації (наукової доповіді). Якщо громадянин України здобув науковий ступінь в іноземному закладі вищої освіти, додатково подається копія свідоцтва про визнання документа про науковий ступінь.

Документи вступника передаються для розгляду до відповідної кафедри, яка протягом місяця з дати реєстрації заяви розглядає подані вступником документи, заслуховує його наукову доповідь та за результатами обговорення визначає шляхом голосування можливість зарахування вступника до Університету для підготовки в докторантурі та подає висновок на розгляд вченої ради Університету. У разі позитивного висновку відповідна кафедра надає пропозицію щодо призначення наукового консультанта з числа науково-педагогічних або наукових працівників, які мають трудові відносини із Університетом, науковий ступінь доктора наук та необхідну наукову кваліфікацію, відповідно до пункту 6.2 цього Порядку.

Якщо вступник є іноземцем, Університет проводить процедуру визнання наукового ступеня, здобутого ним в його або іншій державі, протягом двох місяців після зарахування до цього закладу для підготовки в докторантурі.

6.7 Вчена рада НУ «Запорізька політехніка» на черговому засіданні розглядає висновки кафедри щодо кожного вступника, затверджує тему дисертації (наукової доповіді), приймає рішення про його зарахування до Університету для підготовки в докторантурі та призначає докторанту наукового консультанта.

На здійснення наукового консультування роботою над дисертацією одного докторанта науковому консультанту щороку відводиться навантаження у межах норм часу наукової роботи, встановлених Університетом для науково-педагогічних працівників (у межах основного навантаження - для наукових працівників).

У разі потреби тема дисертації може бути уточнена та у новій редакції затверджена вченою радою Університету або уповноваженим органом /органом структурного підрозділу Університету, якому вчена рада Університету, делегувала свої повноваження, після обговорення кафедрою.

6.8 Підготовка в докторантурі передбачає завершення здобувачем власного оригінального наукового дослідження, узагальнення якого наводяться в дисертації (науковій доповіді) з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та оприлюднюються в наукових публікаціях відповідно до вимог, визначених МОН України.

6.9 Докторанти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи (додаток 2), в якому визначаються зміст завдань, строки їх виконання та обсяг наукових робіт.

Індивідуальний план наукової роботи погоджується науковим консультантом, керівником відділу аспірантури та науково-технічною радою Університету протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до Університету для підготовки в докторантурі.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання докторантом і використовується для оцінювання успішності та своєчасності виконання запланованої наукової роботи.

Невиконання індивідуального плану наукової роботи, зокрема порушення строків його виконання без поважних причин, порушення умов договору або порушення академічної доброчесності, є підставою для ухвалення вченою радою Університету рішення про відрахування докторанта.

Інформація про розподіл державного (регіонального) замовлення оприлюднюється відповідно до законодавства.

6.10 Підготовка в докторантурі за умови виконання індивідуального плану наукової роботи завершується наданням висновку наукового консультанта та відповідного структурного підрозділу про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (наукової доповіді). Атестація докторанта спеціалізованою вченою радою з присудження наукового ступеня доктора наук закладу здійснюється відповідно до законодавства, що регулює присудження наукового ступеня доктора наук.

Особа, яка раніше проходила підготовку в докторантурі за державним замовленням, може повторно вступити до Університету для підготовки в докторантурі за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, відповідно до законодавства.

7. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК ШЛЯХОМ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЇХ НАУКОВИХ ДОСЯГНЕНЬ ДО ЗАХИСТУ

7.1 Особа може здобувати науковий ступінь доктора наук шляхом самостійної підготовки своїх наукових досягнень до захисту. Така особа має право на творчу відпустку відповідно до законодавства з урахуванням наявності наукових, науково-технічних досягнень за обраною науковою спеціальністю.

У разі самостійної підготовки наукових досягнень до захисту науковий консультант не призначається.

7.2 Здобувач, який самостійно підготував наукові досягнення до захисту у вигляді дисертації (наукової доповіді), повинен:

- мати ступінь доктора філософії (науковий ступінь кандидата наук);
- представити наукові досягнення з узагальненням проведених самостійно оригінальних досліджень відповідно до паспорта наукової спеціальності (за наявності) з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення;
- мати наукові публікації за темою дисертації (наукової доповіді), зокрема статті у наукових періодичних виданнях із напрямку, з якого підготовлено дисертацію (наукову доповідь), відповідно до вимог, визначених МОН України.

Затвердження теми дисертації, отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (наукової доповіді) та атестація здобувача, який самостійно підготував наукові досягнення до захисту, спеціалізованою вченою радою з присудження наукового ступеня доктора наук закладу здійснюються відповідно до законодавства, що регулює присудження наукового ступеня доктора наук.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

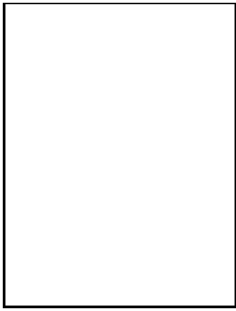
ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з НР
НУ «Запорізька політехніка»,

_____ (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)
«__» _____ 20__ р.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
виконання освітньо-наукової програми
доктора філософії (PhD)

(прізвище, ім'я, по батькові)

Запоріжжя, 20__ р.

Прізвище, ім'я, по батькові _____

Спеціальність _____

Освітньо-наукова програма _____

М.П.

Факультет _____

(підпис аспіранта)

Кафедра _____

Форма здобуття освіти _____

Дата зарахування «___» _____ 20__ р., наказ №___ від «___» _____ 20__ р.

Дата закінчення
аспірантури «___» _____ 20__ р., наказ №___ від «___» _____ 20__ р.

Тема дисертації _____

затверджено Науково-технічною радою університету «___» _____ 20__ р.,
протокол №___

Науковий керівник _____

(прізвище, ім'я по батькові)

(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис наукового керівника)

І. ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН АСПІРАНТА

І рік підготовки

(_____ 20__ р. - _____ 20__ р.)

№ з/п	Назви освітніх компонентів	Обсяг годин/ кредитів ЄКТС	Обсяг ауд. годин			Самостійна робота	РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ЗНАНЬ			
			Лекції	Практичні	Лабораторні		Оцінка за 100-бальною шкалою або зараховано / не зараховано	Прізвище, ініціали викладача	Підпис викладача	Дата виставлення семестрової оцінки
І семестр - ____ кредитів ЄКТС										
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ										
2. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ										
ІІ семестр - ____ кредитів ЄКТС										
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ										
2. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ										

_____ (підпис)

_____ (ім'я та ПРІЗВИЩЕ аспіранта)

_____ (підпис)

_____ (ім'я та ПРІЗВИЩЕ керівника)

II рік підготовки

(_____ 20__ р. - _____ 20__ р.)

№ з/п	Назви освітніх компонентів	Обсяг годин/ кредитів ЄКТС	Обсяг ауд. годин			Самостійна робота	РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ЗНАНЬ			
			Лекції	Практичні	Лабораторні		Оцінка за 100-бальною шкалою або зараховано / не зараховано	Прізвище, ініціали викладача	Підпис викладача	Дата виставлення семестрової оцінки
III семестр - ____ кредитів ЄКТС										
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ										
2. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ										
IV семестр - ____ кредитів ЄКТС										
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ										
2. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ										

_____ (підпис)

_____ (ім'я та ПРИЗВИЩЕ аспіранта)

_____ (підпис)

_____ (ім'я та ПРИЗВИЩЕ керівника)

Науково-педагогічна практика

Період проходження: з «__» _____ 20__ р. по «__» _____ 20__ р.

№ з/п	Заплановані заходи	Термін виконання	Відмітка керівника практики про виконання

_____ (підпис)

_____ (ім'я та ПРІЗВИЩЕ аспіранта)

_____ (підпис)

_____ (ім'я та ПРІЗВИЩЕ керівника)

Відгук керівника науково-педагогічної практики

Керівник практики _____

(підпис)

_____ (ім'я та ПРІЗВИЩЕ керівника)

Зміни до індивідуального навчального плану аспіранта

№ з/п	Зміст	Підстава	Примітка

_____ (підпис)

_____ (ім'я та ПРІЗВИЩЕ аспіранта)

_____ (підпис)

_____ (ім'я та ПРІЗВИЩЕ керівника)

II. ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН НАУКОВОЇ РОБОТИ АСПІРАНТА

I рік підготовки (перше півріччя)

Вид роботи	Обсяг та короткий зміст роботи
Наукова робота	Теоретична:

I рік підготовки (друге півріччя)

Вид роботи	Обсяг та короткий зміст роботи
Наукова робота	Теоретична:

II рік підготовки (перше півріччя)

Вид роботи	Обсяг та короткий зміст роботи
Наукова робота	Теоретична:

II рік підготовки (друге півріччя)

Вид роботи	Обсяг та короткий зміст роботи
Наукова робота	Теоретична:

III рік підготовки (перше півріччя)

Вид роботи	Обсяг та короткий зміст роботи
Наукова робота	Теоретична:

III рік підготовки (друге півріччя)

Вид роботи	Обсяг та короткий зміст роботи
Наукова робота	Теоретична:

IV рік підготовки (перше півріччя)

Вид роботи	Обсяг та короткий зміст роботи
Наукова робота	Теоретична:

IV рік підготовки (друге півріччя)

Вид роботи	Обсяг та короткий зміст роботи
Наукова робота	Теоретична:

Результати навчання в аспірантурі

Аспірант _____

Повністю виконав індивідуальний план, згідно з яким завершив підготовку дисертації на тему:

Попередній захист дисертації призначено на « _____ » _____ 20__ р.

Відраховано наказом № _____ від « _____ » _____ 20__ р.

Підстава/причина відрахування _____

Науковий керівник

_____ (підпис)

_____ (ім'я та прізвище)

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

_____ (ім'я та прізвище)

Завідувач відділу аспірантури

_____ (підпис)

_____ (ім'я та прізвище)

Проректор з наукової роботи

_____ (підпис)

_____ (ім'я та прізвище)

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

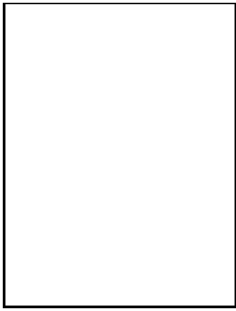
ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з НР
НУ «Запорізька політехніка»,

_____ (ім'я та ПРІЗВИЩЕ)
«__» _____ 20__ р.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
наукової роботи докторанта

(прізвище, ім'я, по батькові)

Запоріжжя, 20__ р.

Прізвище, ім'я, по батькові _____

Спеціальність _____

Факультет _____

М.П.

Кафедра _____

(підпис докторанта)

Дата зарахування «__» _____ 20__ р., наказ №__ від «__» _____ 20__ р.

Дата закінчення
докторантури «__» _____ 20__ р., наказ №__ від «__» _____ 20__ р.

Тема дисертації _____

затверджено Науково-технічною радою університету «__» _____ 20__ р.,
протокол №__

Науковий консультант _____

(прізвище, ім'я по батькові)

(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис наукового консультанта)

РОБОЧИЙ ПЛАН 1-ГО РОКУ

Вид роботи	Об'єм та короткий зміст роботи
Наукова робота	Теоретична:

РОБОЧИЙ ПЛАН 2-ГО РОКУ

Вид роботи	Об'єм та короткий зміст роботи
Наукова робота	Теоретична:
	Експериментальна (дослідницька):

**Інформація
щодо звітування за перший рік підготовки
в докторантурі НУ «Запорізька політехніка»:**

Звіт докторанта рішенням засідання кафедри _____
(назва кафедри)
_____ ; докторанту _____ продовжити підготовку в докторантурі.
затверджений/ не затверджений (рекомендовано / не рекомендовано)

« ____ » _____ 20__ р. протокол № _____

Завідувач кафедри _____ « ____ » _____ 20__ р.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Результати підготовки в докторантурі

Докторант _____

Повністю виконав індивідуальний план, згідно з яким завершив підготовку дисертації (наукової доповіді) на тему: _____

Попередній захист дисертації (наукової доповіді) призначено на « ____ » _____ 20__ р.

Відраховано наказом № _____ від « ____ » _____ 20__ р.

Підстава/причина відрахування _____

Науковий консультант _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

Завідувач кафедри _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

Завідувач відділу аспірантури _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

Проректор з наукової роботи _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

Додаток 3

Завідувачу відділу аспірантури
НУ «Запорізька політехніка»

аспіранта(ки) __-го року
(денної / вечірньої форми навчання)

(шифр і назва спеціальності та ОНП)

Заява

Прошу внести в індивідуальний навчальний план підготовки аспіранта __-го року навчання такі зміни:

№ з/п	Зміст зміни	Підстава

«__» _____ 20__ р.

_____ (підпис)

_____ (ім'я та ПРИЗВИЩЕ)

Науковий керівник

_____ (підпис)

_____ (ім'я та ПРИЗВИЩЕ)